

2015

Válasszon Ön is cukorrépa vetőmagot Európa 1. számú nemesítőjétől

NATURA KWS EPD (Rz+Cr/NZ)

Makrofominának is ellenálló bőtermő hibrid

SERANADA KWS EPD (Rz+Cr/NZ)

Bőtermő hibrid kimagasló cukorterméssel

JASMINA KWS EPD (Rz+Cr/Z)

Magas cukortartalom a legkorábbi időpontban

ODESSA KWS (Rz+Cr/NZ)

Kimagasló cukortermés és
ellenálló levélzet együtt

LEGENDA KWS (Rz+Cr/Z)

Öntözött területekre ajánlott, korai hibrid

www.kws.hu

Jövőt vetni
1856 óta

Répa Levél

2015. JÚNIUS / 4. SZÁM
Aktuális információk első kézből a Cukorgyárból

Cukorrépa területfelmérés

Május elején vette kezdetét a tényleges termő cukorrépa területek felmérése. Május 20-áig az országos terület 60%-át sikerült felmérni, majd a munkát átmeneti esőzések, később pedig nagyobb mennyiségű csapadék hátráltatta. De miért is szükséges a felmérés?

A felmérés során kapott területadatok minden résztvevő számára értékesek: a termelőnek azért, mert pontos képet kap az erdőszomszédság, vetetlen vizes területek levonása utáni nettó termőterületről, a termelői csoportoknak és a cukorgyárnak pedig megkönnyíti a pontos tervezést. Minden tábla esetében a termelével közösen keressük meg a lehető legjobb deponálási helyeket, hogy váratlan csapadék ne hátráltathassa a cukorrépa tábláról való kiszállíthatóságát. Az így kapott koordináták pedig nélkülözhetetlenek a szállítás szervezéséhez.

A területek bejárásával egyben átfogó képet kaptunk a cukorrépa állapotáról. Dél-Dunántúlon a következőket tapasztaltuk:

A vetést követően rendkívül kevés volt a csapadék, így csupán a talajban tárolt víz segíthette a kelést. Ennek érdekében a magot a nedves rétegbe kellett helyezni, ami lehetetlen volt olyan területeken, ahol az adott talajszerkezet, vagy talajművelés a legnagyobb vetésmélységben is száraz talajt eredményezett. Több helyen egyenetlen keléssel reagált a cukorrépa a talajnedvesség heterogenitására, a többszörösen taposott dűlőkön pedig nagy gyakorisággal tapasztaltunk alacsonyabb tőszámot. Akadtak olyan táblák is, melyeket újra kellett vetni cukorrépával, vagy más növénnyel. Egy esetben a tábla azon részén, melyet tíz évvel ezelőtt még rétként műveltek, tökéletes kelést tapasztaltunk, míg a többi részen 30%-osat. A jelenséget a régebben rétként művelt talaj jobb szerkezetével, vízgazdálkodásával magyarázhatjuk. A kora ősszel szántott, majd azonnal elművelt és gyommentesen tartott talajokon tapasztaltuk a legjobb kelést, a talaj itt őrizte meg leginkább a téli csapadékot.

A talajok kultúrállapota az elvégzett gyomirtásoknak, kultivátorozásnak és kézi kapás kiegészítésnek köszönhetően többnyire jó, a gyomviszonyok kezelhetőek. A még folyamatban lévő gyomirtások leginkább baracklevelű keserűfű, fehér libatop, valamint egyszikű gyomok, kakaslábű és fenyércirok ellen irányultak. Élő kétszikűekkel csupán elvétve találkoztunk, de volt, ahol nagy egyedszámban és széles spektrumban. Ezek: mezei acat, apró szulák, fekete üröm és menta fajok. A szulák és acat ellen létezik ugyan megoldás cukorrépában, de élő kétszikűek ellen leginkább az előző évi kultúrákban végzett állomány- és tarlókezelésekkel védekezhünk.

A május végi csapadék mennyisége 70-100 mm volt, aminek köszönhetően gyors fejlődésnek indult a cukorrépa. A Kaposvár környékén hullott jég sértette ugyan a leveleket, de jelentős kárt nem okozott. Domboldalokban gyakori jelenség volt a talajhordás, a táblák alján pedig az iszaplerakódás.

Összegzőképpen elmondhatom, hogy általában jól, vagy elfogadhatóan kelt, de csapadék által nem elkényeztetett cukorrépát láttunk. A május végi esőzések által erőre kapott, s így jól beállt, egyre erősödő állománnyal kezdhetjük a nyarat.

Cseke Lajos

EKÁER - Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer

A kormány célja „a jogkövető piaci szereplők pozíciójának erősítése, az áruforgalom átláthatósága, a gyakran emberi egészséget veszélyeztető élelmiszerekkel kapcsolatos visszaélések kizárása és nem utolsósorban az adóelkerülő kiszűrése. Az EKÁER-rel nyomon követhetővé válik az áruk tényleges útja, hiszen a szállítással kapcsolatos adatokat (áru megnevezése, mennyisége, címzett, feladó adatai, szállító jármű rendszáma stb.) egy központi elektronikus rendszerben még a fuvarozás előtt kell rögzíteni.”

Az új jogszabály 2015. január elsejei bevezetését 2014 decemberében jelentették be, ami először február, majd március 1-ig tartó türelmi idővel indult. A próbaidőszak alatt a bejelentési kötelezettségeket teljesíteni kellett, azonban szankciót az állami adó- és vámhatóság nem alkalmazott. Mind a jogszabály hatálya, értelmezése és az informatikai támogatása az eltelt időszakban folyamatosan változott és további változások várhatóak.

A cukorrépa vetőmag szállítások EKÁER regisztrációjára a nemesítő és kereskedő partnerekkel közösen kerestünk és találtunk megoldást februárban. Sikerült kidolgozni, hogy kinek milyen feladata legyen a NAV felé való bejelentési kötelezettségben.

A cukorrépa betakarítások és az idei cukorkampány ugyan csak néhány hónap múlva indul, de már most el kell kezdenünk egy közös munkát, hogy biztosítani tudjuk a cukorgyár folyamatos működését a cukorrépa egyenletes és ütemezett beszállításával.

Bár az EKÁER bejelentési kötelezettség az eladót/termelőt illetve a közúti fuvar szervezőjét (nem a fuvarozót) terheli, az új törvényi elvárásoknak való megfelelést is közösen kell megoldanunk, ahol a répa felügyelők koordinálásával, a fuvarozók bevonásával a cukorrépa termelők meg tudják tenni a közúti cukorrépa fuvarok elektronikus regisztrálását.

Még sok kérdés megválaszolatlan az EKÁER bejelentések körül, köztük az is, hogy hogyan fogja tudni kezelni az agrárszektor a szántóföld széléről való EKÁER regisztrációt. Már most érdemes elgondolkozni a lehetőségeinkről! A hamarosan elinduló gabona betakarítások fuvarjainak regisztrációs megoldásai ehhez tudnak majd némi támpontot adni, amely tapasztalatokat érdemes lesz begyűjtenünk és felhasználnunk.

További információk a <https://ekaer.nav.gov.hu/> honlapon vagy a NAV/EKÁER központi telefonszámon az irányítószám megadásával: 0640/424-242.

Virág Csaba

Bemutatkozik:

Cseke Lajos, termeltetési felügyelő

Üdvözlöm a cukorrépa vertikumban dolgozó kollégákat, termelőket!

A nevem Cseke Lajos, és ez év májusától töltöm be a Magyar Cukor Zrt. dél-dunántúli cukorrépa termeltetési felügyelői pozícióját.

Pécsváradon élek. Három gyermekem közül egy egyetemista, egy gimnazista, egy pedig óvodás.

A Pannon Agrártudományi Egyetemen végeztem általános, majd növényvédő szakmérnöki szakon. Dolgoztam termelésben, vállalkozóként, az utóbbi húsz évben pedig az inputanyag kereskedelemben, keveset üzletkötőként, túlnyomó többségében pedig területi képviselőként.

Új munkakörömben azonnal a munka sűrűjébe csöppentem: ekkor vette kezdetét a cukorrépa területek felmérése. Így módomban állt azon gazdálkodókkal is találkozni, akiket eddig nem ismertem. Mindannyiuknak szeretném megköszönni a szívélyes fogadtatást! Célom az, hogy közös munkával bőséges répatermést érjünk el, az mindenki megelégedésére időben feldolgozásra kerüljön, majd az új tapasztalatok birtokában tervezhessük a következő évet.

Cseke Lajos
cukorrépa termeltetési felügyelő
+36 30 579 6072

Termelői honlap a fenntarthatóságért

A fenntarthatóság már a cukoriparban is fontos szemponttá vált, ezért a cukorrépa termesztésnek is fenntarthatóan kell történnie. Ehhez a cukorgyár segítséget kíván nyújtani.

Az Agrana tagja lett idén egy fenntarthatósági szervezetnek (SAI: Sustainable Agricultural Initiative). Ez egy kezdeményezés, mely a *termelők értékelésén alapul egy kérdőív segítségével*. A kérdőív neve *Termelői Fenntarthatóság Értékelés*, rövidítése angolul FSA (Farm Sustainability Assessment).

A termelők részére létrehoztunk egy online felületet (RIS), ahol a kérdőív egyszerűen és gyorsan kitölthetővé válik. Minden termelőt regisztrálunk, majd emailben kiküldjük a felhasználó nevét és jelszavát, amelyet belépéskor megváltoztathat.

A kérdőív kitöltése rendkívül egyszerű, *igen vagy nem választ* kell csak adni. *Számos kérdés előre kitölthető javasolt válaszokkal* törvényi szabályozás alapján, amennyiben a termelő úgy nyilatkozik, hogy a jogszabályoknak megfelelően gazdálkodik. Másrészt *több szűrő kérdést* is elhelyeztünk benne, hiszen ha a termelő nem végez öntözést természetesen neki nem szükséges az ezt érintő kérdéseket megválaszolni. Így kevesebb időt is vesz igénybe a kérdések megválaszolása.

Három *különböző fokozat érhető el: bronz, ezüst vagy arany*, amelyről a kérdőív beküldése után a termelő egy igazolást is kap. Fontos kiemelni, hogy a SAI egy nemzetközileg is elismert szervezet, és a fenntarthatósági programja *nem csak cukorrépára, hanem minden kultúrára vonatkozik*, vagyis a termelő teljes gazdasági fenntarthatósági értékelést kap, amely akár más termények értékesítésekor is előnyt jelenthet.

Takács Éva

Technológiai kártya

A fenntartható cukorrépa termesztés egyik fő követelménye, hogy a termelési adatok rendelkezésre álljanak. Ehhez a cukorgyárnak szüksége van pontos információkra a cukorrépa táblák műveléséről.

A cukorgyár készített egy olyan sablont, amelyben egyszerűen és gyorsan kitölthetőek az adatok. Ez az úgynevezett „Technológiai kártya” tartalmazza például a talajművelés lépéseit, a használt növényvédőszereket, a trágyázási információkat valamint a betegségek és gyomok fajtáit. Néhány alapadat előre kitöltésre kerül, illetve sok esetben legördülő listából ki lehet választani a megfelelő pontot, például a felhasznált gombaölőszer fajtáját, ami nagyban megkönnyíti a kitöltést. Minden táblához egy kártyát kell kitölteni, azonban ez mindössze egy A4-es oldal terjedelmű.

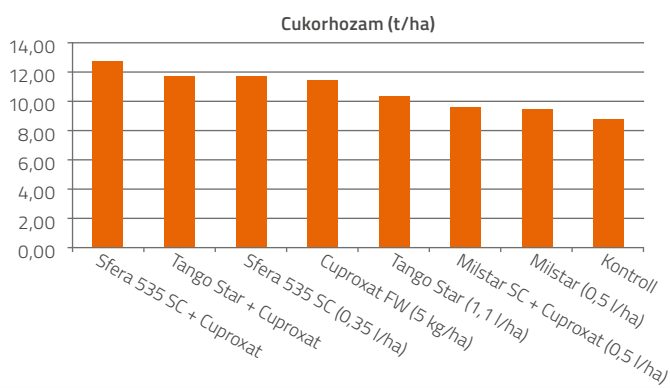

Erről természetesen a továbbiakban még emailben is küldeni fogunk tájékoztatást. Megkérünk minden cukorrépa termelőt, hogy a technológiai kártyát töltsen majd ki és küldje vissza nekünk a kampány kezdetéig, de legkésőbb a cukorrépa betakarításig.

Takács Éva

Cerkospóra kísérleti eredmények

A Magyar Cukor Zrt. 2014-ben kisparcellás kísérletekben tesztelte 7 különböző vegyszerkombináció cercospóra elleni hatását. A szerek hatékonyságának mérése kétszeri levélzet bonitálással (2014. július 29., augusztus 19.), valamint a terméseredmények utólagos kiértékelésével történt. A kísérlet 2014. július 1-én került mesterségesen fertőzésre. A permetezés három alkalommal 2014. július 2-án, július 24-én és augusztus 18-án történt. Bonitálás szempontjából a Sfera 535 SC 0,4 l/ha + Cuproxat FW 2 kg/ha kombináció adta a legjobb eredményt (cerkospórával fertőzött levelek aránya 6% illetve 18%). A hektáronkénti cukortermés tekintetében is ez a szerkombináció hozta a legjobb eredményt 12,78 t/ha. Ezt a Tango Star + Cuproxat (1,1 l/ha + 2 kg/ha) kombináció követte 11,88 t/ha értékkel. A kontrollhoz képest előbbi 4 t/ha utóbbi 3 t/ha többlettermést eredményezett.

Bonitálási eredmények (fertőzött levelek aránya %)	2014. 07. 29	2014. 08. 19
Kontroll	62	90
Sfera 535 SC 0,35 l/ha	37	45
Milstar 0,5 l/ha	50	83
Tango Star 1,1 l/ha	55	77
Cuproxat FW 5 kg/ha	12	49
Sfera 535 SC 0,4 l/ha + Cuproxat FW 2 kg/ha	6	18
Milstar 0,5 l/ha + Cuproxat FW 2 kg/ha	17	63
Tango Star 1,1 l/ha + Cuproxat FW 2 kg/ha	10	50
Amistar 1l/ha	60	48
Bravo 2,5 l/ha	12	38
Antracol 70 WG 2 kg/ha	32	64
Dithane DG 2,1 kg/ha	15	59

Csima Ferenc

Szakszerű tápanyag utánpótlást a cukorrépának

A talaj tápanyagtartalmának és a répa növény tápelem ellátottságának ismerete a versenyképes cukorrépa termesztés egyik alapvető tényezője. Ezért cukorrépa trágyázását mindig talaj- és növényvizsgálatokra alapozott trágyázási szaktanács alapján végezzük. Ennek hiányában kettős hibát követhetünk el: vagy nem juttatunk ki oda tápanyagot, ahol a növényünk gazdaságos terméstartalommal hálálná azt meg, vagy oda juttatunk ki, ahol a talaj már jó ellátottságú, és már nem tudunk vele további termésnövekedést elérni, sőt egyes esetekben minőség romlást is eredményezhet. Ezért jobb esetben „csak” kibójtott pénz lesz, rosszabb esetben még a várható bevételt is csökkenti.

Az NPK- trágyaigény meghatározásához a következő módszereket használjuk.

A cukorrépa nitrogén trágyaadagját a humusz vizsgálatok alapján tervezhetjük. A nitrogén ellátásra különösen figyelniünk kell, ugyanis a szükségesnél kevesebb nitrogén a gyökértermés mennyiségének csökkenését, míg a túlzott adagolás a minőség romlását eredményezi. Ennek negatív hatása a kinyerhető cukortartalom csökkenése mellett a cukorkinyerés költségeinek növekedésében is jelentkezik. A foszfor és kálium tartalmának meghatározásához az ammónium-laktátos talajvizsgálati módszer (AL-módszer) alkalmazható, ami a talaj oldható P2O5- és K2O-tartalmát jellemzi. A vizsgálati eredmények elemzése (ami a kötöttség és a szénsavas mésztartalom ismeretét is igényli), illetve a tervezett termésmennyiségnek az ismerete alapján lehet meghatározni a növények tápanyag szükségletét. A kiadható mennyiségek pontos meghatározásához ennek értékét a táblák előélete illetve nitrátérzékenysége alapján általában korrigálni szükséges.

A tenyészedőben cukorrépa növények tápelem-ellátottsága jól diagnosztizálható a sorzáródáskor vett levélminták kémiai analízisével. Az ebben a stádiumban fellépő tápanyaghiány káros hatása a cukorrépa lombtrágyázásával enyhíthető. Különösen a mikroelemhiány (bór, magnézium, mangán,) küszöbölhető ki hatékonyan lombtrágyázással.

Jelenleg Magyarország területének közel 70%-a nitrátérzékeny besorolású, ahol az ötévenkénti szűkített talajvizsgálat kötelező előírás. A szűkített talajvizsgálati kör a következő paramétereket foglalja magába: Arany-féle kötöttségi szám, pH (KCl), Szénsavas mész, Vízdoldható összes sótartalom, Oldható (NO3+NO2)-N, Humusz tartalom, Oldható P2O5 és Oldható K2O tartalom. Tehát már ez a vizsgálati kör is tartalmazza a szakszerű NPK trágyázáshoz szükséges paramétereket.

A hazai cukorvertikum mezőgazdasági kutatóintézete a BETA KUTATÓ INTÉZET rendelkezik a törvényi előírásoknak is megfelelő akkreditált talaj- és növényvizsgáló laboratóriummal, sőt a talajminta vételezésekhez szükséges modern – GPS-el is felszerelt – eszközállománnyal. A cukorrépa tápanyag ellátásában szerzett több évtizedes tapasztalataikat a szakszerű tápanyag gazdálkodási tervek elkészítésében is kamatoztatják.

Potyondi László
Kovács Zsolt